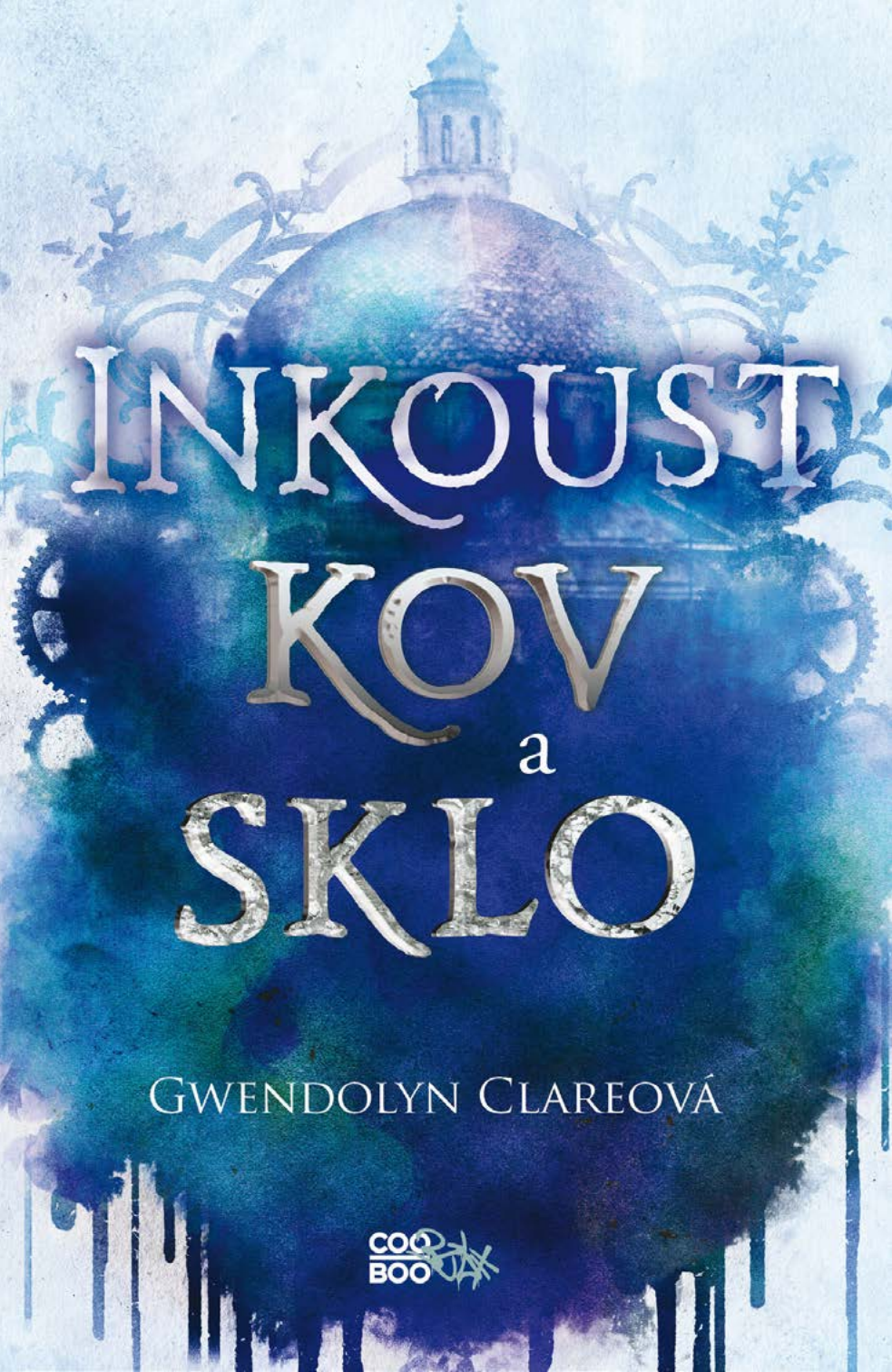

INKOUST

KOV

a

SKLO

GWENDOLYN CLAREOVÁ

COO
BOO

Inkoust, kov a sklo

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.cooboo.cz

www.albatrosmedia.cz

Gwendolyn Clareová

Inkoust, kov a sklo – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

COO
BOO

INKOUST KOV a SKLO

GWENDOLYN CLAREOVÁ

COO
BOO

Přeložila Magdaléna Stárková

INK, IRON, AND GLASS

Copyright © 2018 by Gwendolyn Clare

Published by arrangement with Imprint

A part of Macmillan Publishing Group, LLC.

All rights reserved.

Translation © Magdaléna Stárková, 2019

ISBN tištěné verze 978-80-7544-731-9

ISBN e-knihy 978-80-7544-910-8 (1. zveřejnění, 2019)

ATHENĚ, KTERÁ CHÁPE, ŽE SKUTEČNOST
JE ZNAČNĚ PŘECEŇOVÁNA

1

NEEXISTUJE GÉNIUS
BEZ ŠPETKY ŠÍLENSTVÍ.

Aristoteles

1891, NAPSANÝ SVĚT VELDANA

Elsa dřepěla u mělkého rybníčku vytvořeného přílivem s lemem sukně přehozeným přes předloktí, aby se jí nezachytil o kameny porostlé řasami. Objevil se tu nový druh mořských hvězdic, ale nikdo nevěděl, jestli v tomto světě přetrvá, nebo zanikne. Elsa si natáhla mechanickou rukavici, zapnula čidla stability na prstech a druhou rukou opatrně vytáhla hvězdici z vody.

Byla opravdu hezká – oranžová s dlouhými paprsky, na dotek trochu pichlavá. Elsa se snažila předčasně neradovat a nepoutat se k ní. Nové druhy občas nebyly dost stabilní a prostě

zmizely. Mávla nad hvězdící rukou a mechanické vnitřnosti rukavice jí zavrňely v dlani malinkými ozubenými kolečky. Po chvilce zablikala kontrolka na hřbetu ruky. Zelená znamenala stabilní. Elsa vydechla úlevou.

Potom se ale hvězdice na její dlani svinula, složila se sama do sebe a s tichým prasknutím zmizela.

Indikátor opožděně zazářil červeně. Nestabilní.

„Nepovídej,“ zamumlala směrem k rukavici. „Takovej krám.“

Elsinu matku to nepotěší – Jumi se vždycky dmula pýchou, když se objevil nějaký nový druh. Když Elsa otevřela dlaň, ošklivě se na rukavici zamračila. Předtím jí její detektor ještě nikdy neukázal falešně pozitivní výsledek, ale pravdou bylo, že stabilní druh by se tak rychle nerozplynul. Doufala jen, že to byla chyba v přístroji. Druhá možnost by byla podstatně horší – to by totiž problém nevězel v rukavici, ale v nejnovějším rozšíření jejich světa.

Z měděných kloubů jí do dlaní odkapávalo mazivo. Zavěsila si rukavici za pásek a otřela prsty o zástěru. Zbyly po nich na světlé látce mastné šmouhy. Potom vstala a spěšně se probírala přílivovými jezírky. Drsné kameny ji škrábaly do bosých nohou, jak klopýtala úzkou písčnou šíjí mezi mořem a útesy.

Když Elsa zase našla kožené boty s plochou podrážkou, které nechala na začátku trasy, rozhodla se ještě jednou projít celým rozšířením, než se vrátí do vesnice a podá Jumi hlášení. Otočila se a vydala dál po pláži, která teď byla delší než dřív. Při poslední opravě světa jí Jumi pořádný kus přidala.

Zhruba kilometr směrem k volnému moři visela nad hladinou rovnoběžně s pobřežím Hraniční mlha jako šedivá

opona. Hraniční mlha představovala hranici existence a Elsu její přítomnost uklidňovala, i když teď byla šedá stěna o něco dál než před poslední expanzí. Veldana byl umělý svět, ale zároveň Elsin domov, a tak se jí Hraniční mlha zamlouvala víc než nekonečné horizonty na Zemi.

Někde před ní se útesy rozbíhaly někam ven a Hraniční mlha se nakláněla k pobřeží. I když tam Elsa nedohlédla, věděla, že se někde potkají a odříznou moře. Kromě nových útesů tu vznikla i čerstvá pěšina, která se vinula nahoru do kopce v úzkých serpentínách. Už byla u samé paty cesty, když se Hraniční mlha po její levici pohnula. Ten pohyb přilákal Elsinu pozornost. Zůstala na tu podívanou zírat a žaludek jí sevřela ledová ruka strachu.

Strakatý fialovošedivý vzorek Hraniční mlhy se většinou jen líně povaloval nad hladinou, ale teď vířil jako zlověstné bouřkové mraky. Na Veldaně vždy jen poprchávalo, ale Elsa jednou zažila opravdovou bouřku v Paříži, když jela s matkou na výlet na Zem. Pamatovala si, jak mraky hrozivě visely nad městem a v jejich stínu tmavly i ulice osvětlené plynovými lampami. Déšť bičoval okenní tabulky, až se rozchřestily v rámech. Bylo jí osm a příšerně se bála. Ten pocit se jí teď vrátil, když sledovala, jak se před ní Hraniční mlha nebezpečně převaluje.

Zvedl se větřík a pohrával si s prameny Elsiných černých vlasů. Foukal jí je rovnou do obličeje a k nosu jí nesl pach soli a vlhké hniloby odlivu.

Mohly snad za to poslední změny? Rozšířila Jumi Veldanu tak rychle, že vyvedla z rovnováhy její hranice?

Vítr se obrátil a odněkud shora přinesl tlumený křik. Rušila snad Hraniční mlhu nějaká osoba? Elsa se otočila

a vběhla na pěšinu. Zastavila se jen na dost dlouhou chvíli na to, aby skočila do bot. Potom pokračovala nahoru serpentinami, vinoucími se kolem úzkých pokřivených kmenů halepských borovic a podsaditých cesmínových dubů. Cesta se směrem stáčela doleva a ústila na rozlehlé louce lemované na jedné straně lesem a na druhé šedivou hradbou Hraniční mlhy.

Rušivé hlasy patřily houfu vesnických kluků – házeli na zeď Hraniční mlhy kameny ve snaze porušit neviditelnou sílu, která držela hmotu v jejich světě. Některé kamínky se od ní odrazily jako od opravdové stěny a spadly zpět na trávu, zatímco jiné v Mlze zmizely navždy. I tady se Mlha kroutila jako vír v rychle plynoucí řece.

Elsa si podrážděně povzdychla. Určitě to mají na svědomí ti kluci. Přesně jak říkala Jumi – náhoda je jen předjímání lenivé mysli.

„Jumi všechny ty kameny právě vytvořila,“ řekla hlasitě veldansky.

Kluci se otočili. Jeden z těch menších vyděšeně vykvikl a další mu dlaní rychle zacpal pusku.

Ten nejstarší z nich byl Elsin bývalý kamarád Revan, kterému narostla ramena do takové šířky, že už mu snad ani nemohla dál říkat kluk. „Co šílíš? Jsou to jen šutry.“

„Ale ničíte kousek našeho světa. O to jde.“ Zabodla oči do mladších hochů. „A teď mazejte domů, než to řeknu Jumi a ta vás vymaže ze světoknihy!“

Děti vyjekly a pelášily pěšinou k domovu. Jen Revan zůstal a se založenýma rukama si Elsu nakvašeně měřil. „Neměla bys ty děti tak děsit.“

„Ale? A jak bych je teda měla děsit?“ povytáhla obočí. „Musíš se naučit si Veldany vážit a ty je moc nevychovááš, když je podporuješ v tak uhozených hrách.“

„Zatímco ty se baviš hledáním Juminých mořských potvůrek, my ostatní si musíme najít jinou kratochvíli.“

Tak to bylo odjakživa. Ona proti ostatním dětem. Revanova máma Baninu byla Jumi nejbližší. Skoro tak blízko jako opravdová přítelkyně. Baninu doufala, že se jejich děti jednou vezmou, a přesně to vrazilo mezi Revana a Elsu klín. Elsa se totiž vdávat nehodlala. Nikdy.

„Tak si prostě najděte... něco jiného. Tohle už nikdy nedělejte,“ pokárala ho ledově.

Revan se na ni díval, jako by se snažil vtisknout si do paměti obličej cizího člověka. Elsa svých slov okamžitě zalitovala, ale otočila se, aby jí Revan neviděl do tváře.

Zmizení hvězdice i podivné chování Hraniční mlhy ji trápilo. Tohle přece nemohlo způsobit jen pár kamínků. Nejlepší bude, když poběží rovnou domů a všechno poví Jumi.

Vesnice ležela schovaná v údolí. Protínal ji kamenitý potok, který se vléval do moře – tedy teď, když už moře měli. Mělké břehy prorůstaly mechem, do kterého se Elsa bořila jako do měkkých polštářů.

Spěchala nahoru proti proudu potoka, přeběhla dřevěný most, proplekla se mezi rozesetými hrázděnými domky s černými doškovými střechami a zamířila k vrcholu svahu, pod nímž stála chalupa, kde s matkou bydlela. Po jejím boku se táhla zahrada se záhony zeleniny, za ní stál kurník, a když Elsa sáhla po klice, napadlo ji, že zahradu bude třeba vyplít a kurník zamést.

Domek samotný se skládal z jedné velké světnice v přízemí a podkrovní ložnice. Když Jumi zaslechla, jak někdo odstrčil petlici, vzhledla od psacího stolu.

Pohled na Jumi pro ni byl jako dívat se do zrcadla budoucnosti. Elsina kůže byla sice o něco tmavší a bronzovější než matčin odstín sieny pálené, ale obě měly ty samé havraní vlasy, jasné zelené oči, a dokonce i tvar obličeje: ostře řezané lícní kosti nad živými ústy a ostrou bradou. Elsa na tu podobnost byla hrdá, a pokud v ní někdo občas zahlédl i rysy jejího otce, pravděpodobně se jí to neodvážil říct. Ona sama netušila, jak otec vypadal, když ještě žil, a rozhodně se po tom nehodlala pídít. Byla to jedna z mála nevědomostí, které se nesnažila napravit.

„Els, zlatíčko. Jsi tu brzy,“ všimla si Jumi.

„Ahoj, mami.“

Elsa obešla stůl, aby se podívala, na čem matka pracuje. Jumi zrovna psala do velké světoknihy, kterou Elsa ještě pravděpodobně neznala, i když to nemohla s určitostí říct, protože před ní zela jen víceméně prázdná stránka.

„Co to je?“ zeptala se zvědavě Elsa.

„Naše svoboda,“ odpověděla Jumi.

Elsa se zadívala na matku v naději, že z ní dostane méně tajemnou odpověď. Veldana byla vytvořena jedním z těch příšerných sebestředných evropských skriptologů – člověkem jménem Charles Montaigne –, který se k Veldaňanům choval jako k pokusným králíkům. Jen samotné škody, které napáchal na jejich jazyku, musela Jumi opravovat celá léta poté, co se naučila skriptologii a vyjednala pro Veldanu nezávislost.

Jak přesně vyrvala jejich svět z rukou Montaigne bylo téma, kterému se Jumi šikovně vyhýbala.

„Co tím myslíš?“ zeptala se Elsa nakonec.

Jumi neodpověděla. Místo toho odložila plnicí pero a prsty přešla po tlusté špinavě bílé stránce, jako by hladila vystrašené zvíře. „Příští měsíc ti bude sedmnáct. Bude z tebe dospělá ženská. Myslím, že je čas dát ti přístup k veldanské světoknize. Jednou se o náš svět budeš muset starat ty. Teď už umíš dost na to, aby ses na rozšíření podílela aktivněji.“

Elsa se nadmula pýchou. Na ničem jí nezáleželo tolik jako na Juminu uznání. Chtěla být hodna role budoucí správkyně Veldany. „Děkuju, mami.“

Jumi se usmála tak něžně, jako to dělala jen málokdy, a pohladila Elsu po tváři tak mateřsky, že by se za to snad styděla, kdyby tu nebyly samy. „Nikoho lepšího jsem si ani nemohla přát,“ řekla.

Elsa přikryla matčinu ruku vlastní dlaní a chvíli si ji přidržela na tváři. Potom ji pustila. Celá zrudovělá chválou teď nevěděla, co by řekla, a tak raději změnila téma. „Myslím, že máme problém s novou opravou. Nejsem si jistá, ale...“ I když ještě před chvílí klukům vyhrožovala, teď se jí příliš nechtělo žalovat, a tak se rozhodla, že je z příběhu vynechá. „Hraniční mlha se dneska chovala nějak divně. Jako by ji něco rozrušilo. A pak jsem taky našla novou hvězdicu... vypadala stabilní, ale potom mi zmizela přímo z dlaně.“

Jumi se zamračila. „Napsala jsem to rozšíření před celými hodinami. Mlha se měla už dávno usadit.“

„Já vím,“ pokrčila rameny Elsa. „Možná to vůbec nic nebylo, ale...“

Něco prasklo, jako když křupne suchá větev. Místnost se začala plnit kouřem, takže si Elsa musela zakrýt nos a ústa rukávem. Látkou košile pronikal odporně nasládlý puch, jak běžela ke dveřím. O něco zakopla a přistála na břidlicové podlaze tak tvrdě, že si vyrazila dech. Z kouře jí bylo slabo, že neměla sílu se znovu zvednout. Někde blízko se rozkašlala a rozsípala Jumi, ale Elsa ji přes černý dým neviděla.

Zdálo se, že její myšlenky se zpomalují a táhnou jako med v lebce těžké jako olovo. Spadla jí hlava a víčka se zavřela.

Na Zemi ve městě Pisa se zatím Leovi Trovatellimu něco zdálo.

Ve snu šel s bratrem Arisem po chodníčku vedle kanálu. Všechno halila ranní mlha, jako ostatně pokaždé, když do Benátek vtrhla zima. Aris se na něho vědoucně zazubil, otočil se a rozběhl dál po chodníčku. Leo se zoufale snažil ho dohnat, ale byl zase jen malým dítětem a jeho krátké nožky bratrovi nestačily. Aris se vzdaloval, až ho spolkl vlhký opar. Dlažební kostky pod Leovými chodidly se chvěly, až se na nich nakonec neudržel a zřítíl se rovnou do černých vod kanálu.

Leo se s trhnutím probudil, ale otřesy neustaly. Seděl podivně zkroucený v křesle ve svém pokoji. Chtěl jen na chvíli zavřít oči, ale teď se celá místnost chvěla. Zemětřesení? Pár už jich zažil, ale tohle bylo něco jiného – rychlejšího a jemnějšího, jako by to bylo naladěno na úplně jinou vlnovou délku.

Cetky na políčkách legračně poskakovaly a ťukaly do dřeva. Něco spadlo na podlahu a rozbilo se na kousky. Pootevřenými dveřmi na terasu sem ze zahrad pod ním pronikal něčí křik.

Po chvíli otřesy ustaly a nechaly za sebou jen děsivý prázdný pocit někde v žaludeční krajině. Někde ve světě se něco příšerně pokazilo.

Zavrtěl hlavou a těžce vstal. Teta Rosalinda ho od pověřivých myšlenek vždy zrazovala, a kdyby tu teď byla, jistě by řekla, že se nic neděje a Leo by se měl soustředit na praktické úkoly a koukat, aby uklidil nepořádek po zemětřesení.

Klekl si na podlahu vedle střepů keramiky. Leželo jich tam tolik, že ze začátku ani nepoznal, co se vlastně rozbilo. Když ale našel odlomený oční důlek, pochopil, že to byla karnevalová maska, jedna z mála věcí, které si s sebou přivezl z Benátek. Památka na dětství s Arisem.

To nebylo znamení, přesvědčoval se v duchu. Ne. Vůbec nic to neznamenalo.

2

KDYŽ JSEM ČETLA FRANKENSTEINA SHELLEYOVÉ,
PTALA JSEM SE: NEJSEM JÁ NAKONEC ZLODUCHEM
V MONTAIGNEOVĚ PŘÍBĚHU? NEJSEM JEHO PŘÍŠEROU?
NEBO JSEM DOSTATEČNĚ SKUTEČNÁ NA TO,
ABY TOHLE BYL MŮJ VLASTNÍ PŘÍBĚH A ON TEN ZLODUCH?
osobní zápisky Jumi Veldanské, 1886

Elsa proploouvala hustými lepkavými sny zpět k vědomí. Když se konečně donutila otevřít víčka, uvítala ji příšerná bolest hlavy a pohled na Jumin psací stůl zespodu.

„Uf,“ přitiskla si roztřesenou ruku na pulzující spánek.
„Co se stalo, mami?“

Nikdo neodpověděl.

„Mami?“ vyškrabala se Elsa do sedu. Židle byla převrácená a matčino oblíbené plnicí pero se odkutálelo pryč po břídlíkové podlaze a zanechalo za sebou slabou modročernou inkoustovou stopu.

Else se sevřela hrud' strachy, ale snažila se zachovat chladnou hlavu a zjistit, co se tu stalo. *Mysli! Mysli!* Šátrala po podlaze po předmětu, o který zakopla, a našla nějaký kovový válec. Zvedla ho, opatrně očíchala a přesvědčila se, že ten odporně sladký puch vycházel právě z něho. Někáký uspávací plyn?

Tohle nebyla nehoda. Někdo matku unesl.

Zalila ji vlna paniky. Zrychleně dýchala, jak se snažila postavit na nohy. Nakonec se opřela o desku stolu a vytáhla se nahoru. Pryč byla i světokniha, na které matka pracovala. Co to znamenalo? Byla snad cenná? Kdo mohl matku unést a proč by to dělal?

Elsa se v předklonu opřela rukama o kolena a snažila se vydýchat. Na bezmoc nebyla zvyklá. Musela vymyslet, co dál. Určitě se dalo něco podniknout. Sesbírat informace, soustředit se na detaily, všechno racionálně vyhodnotit – tak ji to učila matka. To Elsu nakonec donutilo narovnat se a pozorně pozorovat okolí.

Slunce ještě pronikalo okenními tabulkami. Jak dlouho asi ležela v bezvědomí? Těžkým, nejistým krokem klopytala ke dveřím, aby podle délky stínů poznala, kolik hodin uplynulo od doby, kdy se vrátila domů. Podle jejích odhadů to byla zhruba hodina.

To znamenalo, že by je ještě mohla dohnat. Bránou z Veldany se mohla dostat na Zem na místo, kde je uchovávána veldanská světokniha. To místo leží přímo v domě Charlese Montaigne, skriptologa, který Veldanu vytvořil. I kdyby otevřeli bránu v jakékoli části Hraniční mlhy, stejně by vždycky skončili jen v Paříži v Montaigneově pracovně.

Ten, kdo Jumi unesl, s sebou vzal i přístroj, který brány otevíral a který jinak ležel na psacím stole. Elsa se po žebříku vyškrábala do podkroví, otevřela matčin šatník, vyházela z něho všechno oblečení a zvedla falešné dno. Jumi nikdy ne nechávala nic náhodě.

Elsa sáhla do schránky pro náhradní klíč k bráně a zasunula si ho do pouzdra na pásku. Potom zvedla revolver, z krabičky na munici vytřásla šest nábojů a zbraň nabila. I tu si nakonec zavěsila k pasu. Tohle všechno byly předměty ze Země. Ve Veldaně na výrobu takových věcí neměli podmínky. Revolver dostala Jumi darem od Aleka de Vriese, skriptologa, který Jumi učil. Elsa se zbraní sice zacházet uměla, ale ještě nikdy ji nenamířila na nic živého. Myšlenka na to, že teď možná bude muset, jí neudělala dobře.

Nakonec zvedla v kůži vázaný zápisník, ne větší než její dlaň. V něm byl zanesen její nejodvážnější skriptologický projekt. Ten jediný, se kterým ještě potřebovala matčinu pomoc. Byla to její bránokniha. Protože ji teď mohla potřebovat, sbalila ji s sebou spolu s perem a malým kalamářem skriptologického inkoustu. Půlnočně modrá tekutina se ve skle neonově leskla, jako by do ní někdo vmíchal rtuť. Tak. Teď měla všechno.

Vyrazila z domku a se zvednutou sukní běžela po úzké cestičce vedoucí proti proudu potoka ven z údolí. Na půl cesty ležela zkratka – málo používaná pěšina tak strmá, že se Elsa musela chytat kmenů nebo lézt po čtyřech po kamení, aby nespadla. Všechno jí ale bylo dobře známé, takže tou cestou proletěla tak rychle, jak by cizinec nikdy nedokázal.

Srdce jí divoce bušilo do žeber. Vetřelci Veldanu neznali tak dobře jako ona a Jumi se určitě pronesla, ale přece jen

měli dobrou hodinu náskok. Možná už dorazili k Hraniční mlze a teď do svého klíče k bráně zadávají data k návratu.

Hraniční mlha... no jistě! To podivné víření nesouviselo s matčinými změnami. Vetřelci museli otevřít bránu ve chvíli, kdy si jejich svět teprve přivykal na změny. Každá osoba, která vešla v nevhodnou dobu, byla dostatečným impulzem k dočasné destabilizaci Hraniční mlhy.

Elsa zrudla hrůzou a pocitem viny. Kdyby na to přišla dřív, měly by čas se připravit a nezvané hosty odehnat. Jak mohla být tak hloupá?

Škrábala se nahoru k vrcholu svahu, odkud už jen stačilo proběhnout lesem až ke zdi Mlhy. Běžela tak rychle, že ji pálily nohy a pouzdra zavěšená u pasu jí tloukla do stehů. Les se otevíral na úzkou loučku dělící Mlhu od stromů. Elsa se zastavila. Celá udýchaná vylovila z pouzdra klíč.

Elsa znala souřadnice Země nazpaměť, a tak jen natočila měděné knoflíky do správné pozice. V hlavě jí vytanula nezvaná vzpomínka na to, když ji Jumi poprvé nechala to zařízení ovládat. Bylo jí šest let a klíč se jí do malých rukou sotva vešel. Musela se tehdy ze všech sil soustředit. Od té doby měla ale spoustu možností otvírání trénovat. Evropští skriptologové se na ni sice dívali skrz prsty, ale Elsa se vrhla na vědu, jako by se pro ni narodila. Teď už ovládání znala natolik dobře, že by natukala správnou kombinaci i se zavřenýma očima.

Když nastavila souřadnice, posunula palcem zatuhlou páčku uprostřed zařízení. V Mlze před ní se objevila černá tečka, kolem které začal opar vířit jako kolem ohniska bouře. Černé oko se otevřelo do oválného portálu dost velkého na to, aby spolkl člověka. Elsa neváhala a skočila dovnitř.

Vnitřek brány nebyl – přísně řečeno – tvořen existujícími místy a podle toho to tam taky vypadalo. Panovala tam mrazivá zima a úplná tma, jako by zcela chyběl koncept teploty a světla. Elsa věděla, že má prostě jít dál, i když neměla před očima žádný cíl. Byla venku tak rychle, jak do brány vklouzla.

Ocitla se v místnosti plné světla a kouře. Brána se za ní automaticky zavřela. Elsa si zaclonila tvář rukávem – dnes už podruhé. Montaigneovy police světoknih hořely. Museli je zapálit ti zloději, když tudy procházeli.

Elsa se vyděsila. Tady ležela i světokniha Veldany. Pokud by ji někdo zničil, znamenalo by to, že by přestal existovat i její svět. Rozkašlala se a rozběhla se k prázdné stěně, kde se skrývala tajná komnata plná světoknih. Přitiskla dlaně ke stěně, jak jí už tolikrát předvedla máma, ale komnata ji nechtěla vpustit dovnitř. Frustrovaně vykřikla a bušila pěstmi do zdi, ale nepomohlo to. Tajné dveře byly naprogramovány tak, aby je otevřela jen Jumi – a Jumi byla pryč.

Elsa se pokoušela zkrotit horečné myšlenky. Další knihy a další světy hořely, zatímco ona tu marnila čas. Měla by se pokusit zachránit, co může. Otočila se a vyrazila k policím. Zakopla o něco na podlaze a zavrávorala. Bylo to tělo: zavalitý muž středního věku ležící tváří v kaluži krve. Charles Montaigne, stvořitel Veldany. Únosci tedy byli očividně i vrazi.

Elsa zůstala vyděšeně zírat. Jumi Montaigne nesnášela a nikdy s ním Elsu nenechávala samotnou, ale vražda byla přece jen trochu extrémním řešením.

Do plic jí vnikl obláček kouře. Elsa se divoce rozkašlala. Nemohla už ztrácet čas. Plameny stravující knihovny už přeskočily na závěsy nejbližšího okna a opatrně olizovaly i dře-

věnou podlahu. Očima hledala známý hřbet veldanské světoknihy pro případ, že by přece jen ležela tady, ale nenašla ho. Proto přiskočila k poličce s nejnižšími plameny. Když její pohled konečně pronikl kouřem, popadla tu nejméně ohroženou knihu – svět, který snad ještě nebyl zničen tak, že už se nedal opravit. Vedle Montaigneova těla ležela další kniha, kterou Elsa sebrala, než s plnými rukama a plícemi naplněnými dýmem utekla pryč.

Na ulici už se k Elsině překvapení seběhl hlouček Montaigneových sousedů. Na Paříž se právě snášel večer a od kočících hlav se odráželo bledé světlo plynových lamp. K temně fialové obloze stoupal černý kouř. Elsa div nespadla ze schodů u domovního vchodu. Pustila náruč knih na zem a málem se poroučela za nimi, když ji přepadl další záchvat kašle. Měla pocit, že jí někdo spálil plíce na popel a oheň zachvátil celé tělo. Vlhký večerní vzduch jí příliš neulevil.

Chtěla se otočit a běžet pro další knihy, když ji někdo popadl za rameno. „To nesmíte, slečno. Ten dům už nikdo nezachrání!“ varoval ji nějaký muž.

Bránila se a kopala kolem sebe. „Nic nechápete! Hoří světy!“

Čumilové sročení kolem domu buď netušili, že v něm bydlí skriptolog, nebo na ně Elsin argument prostě nepůsobil dost věrohodně. Další z Montaigneových sousedů ji táhli pryč. V srdci jí jako černý květ vykvetla frustrace. Neměla ztrácet čas s těmi ostatními světoknihami a neměla bez Veldany vůbec vycházet ven. I kdyby zeď vzdorovala – měla ji rozbít třeba holými rukama a Veldanu vytáhnout.

Oheň se šířil rychle a plameny už prosvítaly i okny obýváku. Její svět byl vevnitř a ona nemohla dělat vůbec nic.

Elsa se v sevření sousedů zoufale zhroutila, a tak ji pustili a vzdálili se, jak jim radilo slušné vychování. „Hasiči už jedou,“ řekl jeden z nich, jako by ji to mělo utěšit. Potom se sehnul pro cylindr, který mu spadl na zem, jak držel cukající se Elsu. „Už je vám lépe, slečno?“

„Směšná otázka,“ štěkla Elsa a otočila se k němu zády.

Klekla si na dlažbu vedle toho mála, co se jí podařilo zachránit. Otevřela nejbližší knihu a přitiskla prsty na stránky v očekávání známého mravenčení živoucí světoknihy. Papír lehce zavibroval, jako když o sebe cvrček otře křídla, ale také se vzdouval a zase klesal. To Elsu znervóznilo. Dokončená světokniha měla být sebevědomá a stálá, ale tahle byla slabá a zmítala se tam a zpět.

Cítila v zádech oči davu jako řeřavé uhlíky stejně rozpálené jako plameny stravující dům. Neměla čas ani trpělivost bádát, co si asi okolí myslí o tom, že se z domu jejich váženého bohatého souseda vyhrnula našťavaná snědá holka ve vesnickém oblečení. Ať už si ale mysleli cokoli, nebyla přeplněná ulice tím nejvhodnějším místem pro odhad škod na světoknihách.

Elsa si odhrnula z obličeje vlasy zvlhlé potem a rozhlédla se kolem. Po druhé straně ulice drkotal kočár. Koně se vzpínali a vyděšeně protáčeli oči, zatímco se je kočí snažil nadávkami a křikem zase utiшит. Když kočár odhrčel, Elsa zvedla knížky a kradla se s nimi pryč z dohledu zvědavců.

Zahnula za roh a vklouzla do kousku stínu mezi pouličními lampami. Nohama zajistila knihy, aby nepadaly, a volným rukama vytáhla z váčku u pasu malou knížku. Nebyla to ani tak světokniha, jako spíš adresář – prostředek, jak pomocí

klíče k bránám cestovat z jednoho místa na Zemi na druhé. Podle evropských vědců kacířské zacházení se skriptologií, ale podle Elsy vynález, na který mohla být hrdá.

Přeskočila hlavní text, který definoval vlastnosti a funkce knihy, a nalistovala rovnou seznam cílů na konci. Ruce se jí malinko třásly, když přemítala, kam se vydat. Její myšlenky okamžitě zabloudily k jedinému člověku, se kterým mohla na své misi počítat – k Aleku de Vriesovi, matčině učiteli. Našla tedy stránku s popisem kanálu před jeho domem v Amsterdamu.

Potom vytáhla klíč, přečetla souřadnice a nastavila měděné knoflíky do správné polohy. Když zatáhla za páčku, objevila se před ní temná oválná brána, která rozřízla vzduch v ulici vedví. Visela tam jen tak bez ukotvení, a i když Elsa necestovala poprvé, stejně ji pohled na bránu bez Hraniční mlhy trochu zneklidnil. Skutečný svět nedával smysl.

Když schovala klíč zpět do pouzdra, zaslechla vzdálený dusot tuctů kopyt a skřípění obrovských kol. To se sem řítíl pařížský hasičský sbor, který ale mohl už jen zabránit šíření ohně na okolní domy. Elsa zoufale vydechla, zvedla komín zachráněných knih a vklouzla do brány. Prošla nekonečnou zimou na dlážděný chodník mezi úzkým kanálem a vysokými čtyřpatrovými cihlovými domy stěsnanými vedle sebe jako knihy v přeplněném regálu. Amsterdam.

Když se portál zase zavřel opřela si knihy o bok, aby měla volnou aspoň jednu ruku. Zatahala za provázek vedoucí k zvonku pověšenému před de Vriesovým bytem, zvonila jako o život a počítala každou sekundu, než jí přišel otevřít.

De Vries byl vysoký a hubený chlapík s pleší a hustým pěstěným knírem viktoriánského gentlemana. Na sobě měl

vínový smoking, trochu ošoupaný kolem manžet. Else vždyc-
ky připadal příšerně starý, i když ve Veldaně nikdo nebyl
starší než zhruba čtyřicet, a tak ho asi neměla s kým srovnat.
V každém případě se mu kolem očí táhly vrásky od smíchu
a mezi obočími seděla ustaraná rýha. Teď byl z těch dvou zna-
ků rozhodně výraznější ten druhý.

„Milá Elso, co tady děláš? A kde je Jumi?“ zeptal se holand-
sky a posunul si drátěné brýle na nose, jako by se mu Elsa jen
zdála.

„Dost se toho stalo. Můžu dovnitř? Bude to asi na dlouhé
povídání,“ přešla Elsa bez potíží do holandštiny.

Jedna z charakteristik Veldaňanů vepsaná do jejich svě-
toknihy byla schopnost naučit se nový jazyk, jakmile ho za-
slechli. Nemuseli se trápit s gramatikou ani memorovat slo-
víčka. Elsa znala de Vriese od doby, kdy byla v peřince, a tak
jí holandština šla stejně přirozeně jako veldanština.

„Jistě, samozřejmě,“ otevřel de Vries dveře a druhou ru-
kou si přejel po olysalém temeni.

Chtěl jí pomoci s knihami, ale Elsa je jen sevřela pevněji
a už se tlačila dovnitř a nahoru do druhého patra, kde se na-
cházel de Vriesův byt. Ze zdvořilosti na něho počkala přede
dveřmi, aby je mohl vpustit dovnitř.

„Tak copak?“ protáhl de Vries, když za nimi zapadly dveře.
„Řekneš mi konečně, proč jsi celá od popela a smrdíš kouřem?“

Elsa se divila, že to její hostitel vůbec postřehl – jeho vlast-
ní obývací totiž zaváňel tabákem. Hodila stoh světoknih na
skříňku u dveří a řekla: „Montaigne někdo zabil. Když jsem
prošla z Veldany do jeho domu, všechno už hořelo. Zachrá-
nila jsem, co se dalo.“

De Vries na to odpověděl dlouhou řadou slov, která by v přítomnosti dámy vůbec neměl vypustit z úst. S Montaignem se přátelil, i když Elsa netušila, jak je to možné. Věděla, jak je příměří mezi Montaignem a Jumi křehké. Ztráta Montaigneovy knihovny by ovšem byla obrovská škoda pro kohokoli.

„De Vriesi!“ snažila se ho přimět k většímu soustředění, „to není všechno! Nepodařilo se mi vynést světoknihu Veldany! Jedině Jumi umí otevřít dveře místnosti, kde je uložena. Veldana zůstala v hořícím domě!“

„Ach, Elso, to ale neznamená, že...“ nakouzl de Vries, aniž by samými rozpaky věděl jak dál. „Sice netuším, jak přesně byla ta schránka ve zdi navržena, ale třeba přežila kniha oheň právě proto, že je schovaná vevnitř.“

„Snad. Ale pokud je poškozená, nemůžu riskovat návrat. Znamenalo by to, že už se nikdy nedostanu domů,“ procedila mezi sevřenými zuby Elsa a ze všech sil se snažila zakrýt strach, který ji jako kyselina pálil za hrudní kosti. Poškozená světokniha znamenala poškozený svět, a kdyby se vrátila na Veldanu, aniž by tušila, zda je tam ještě dýchatelný vzduch a pevná země, jen by se sama řítla vstříc vlastní bolestivé zkáze. Kromě toho by se ani neměla ke komu vracet.

De Vries jí položil ruku na rameno. „Pokud zůstala Veldana neporušená, tvoje matka si jistě všimne, že tam nejsi, a přijde tě hledat. Neboj se, dlouho se tu se mnou otravovat nebudeš.“

„Obávám se, že matka hned tak nepřijde,“ vysoukala ze sebe Elsa přes kouřem a strachem stažený krk. „Je pryč, de Vriesi. Někdo nás obě uspal nějakým kouřem, a když jsem se vzbudila, máma tam už nebyla. Někdo ji unesl.“

„Unesl,“ zopakoval a těžce klesl na stoličku, jako by ho někdo udeřil pěstí do břicha. „Takže Jumi je v rukou bůhvíкого?“

„Což znamená, že na Veldaně už není nikdo, kdo umí zacházet s klíčem. Spojení mezi našimi světy bylo přerušeno. Pokud tedy Veldana ještě vůbec existuje.“

„Důsledky jsou ještě dalekosáhlejší,“ stiskl de Vries rty do ustarané čárky. „Pokud někdo unáší talentované skriptology, jako je Jumi, znamená to, že jsou v pozadí nekalé mocenské hry. Kdo za tím ale stojí? Snad francouzská vláda?“

Elsa zamrkala. Jeho obavy ji rozhodně nemohly zneklidnit. „Pozemská politika mě příliš nezajímá. Potřebuju jen vědět, jak si stojí Veldana.“ Potom tiše dodala: „A taky jak najdu matku.“

Kývl. „Můžeme se do toho domu hned ráno podívat. Pokud byla Veldana zničena, snad to vyčteme z trosek. Tak nebo tak bychom měli začít hledat stopy, dokud je všechno ještě čerstvé. Ať už unesl Jumi kdokoli, musel projít portálem do Montaigneova domu. Třeba tam v tom spěchu něco nechal.“

V Elsině srdci vyklíčilo semínko hanby. Montaigneův dům byl jediným vodítkem k matčině únosům a ona z něho utekla jako vystrašená malá žába a naivně doufala, že de Vries všechno zase uvede do pořádku. „Měli bychom vyrazit hned,“ řekla a odhodlaně sáhla po bránoknize.

De Vries povytáhl obočí. „A co tam budeme dělat? Stát celou noc na ulici a dívat se, jak se hasiči snaží zastavit oheň? Hrabat se potmě v hromadách popela? Ne. Trochu se vyspíme a na cestu se vydáme až ráno. To už bude popel studený.“

„Nejen popel, ale i všechny stopy,“ založila si Elsa bojovně ruce na hrudi.

„Proto asi Montaigne zabili a jeho dům zapálili,“ přemítal tiše de Vries. „Aby se nikdo nedozvěděl, kdo tudy prošel.“

„Takže říkáte, že je to beznadějně?“

„To ne. Jen tvrdím, že tenhle problém před večerí nevyřešíme. A kromě toho mám pocit, že zrovna ty bys po takovém martyriu něco sníst měla.“

Elsa mu chtěla něco odseknout, ale pravdou bylo, že už jí pořádně kručelo v břiše. Od snídaně kromě několika divokých švestek, které si utrhla během výzkumné cesty, neměla vůbec nic. Nakonec tedy jen odevzdaně vydechla: „Jen si zkusím najít něco na převlečení.“

V pokoji pro hosty si rozepnula pás, vyklouzla z veldanské zástěry a šatů umazaných od sazí, naplnila umyvadlo vodou a vydrhla se, jak nejlépe dokázala. Teprve teď si všimla, že si při pádu na břidlicovou podlahu domku pořádně natloukla kolena. Vše se seběhlo tak rychle, že bolest ani nevnímala.

V tom chvatu ani nestihla nikomu říct, kam jde a co se děje. Pokud Veldana ještě existovala, mysleli si její obyvatelé, že je Jumi a Elsa opustily? Elsa sice nemohla tvrdit, že se s Revanem stále kamarádí, ale vůbec se jí nelíbila myšlenka, že teď možná někde přemítá, proč zmizela.

Také ovšem bylo možné, že Revan už přemítat nemohl, stejně jako nemohl cítit zlost, bolest nebo cokoli jiného. To platilo i pro ostatní Veldaňany. Možná už byli všichni mrtví. Při té myšlence se Else udělalo tak úzko, že přes stažené hrdlo skoro nemohla dýchat. Musela si několikrát ošplíchnout obličej vodou, aby tu děsivou myšlenku zahнала.

Ve skříni viselo několik matčiných šatů – všechny podle poslední francouzské módy s vysokými límci a naducanými rukávy. Jak příšerně nepraktické ve srovnání s jednoduchým oděvem, který se nosil u Elsy doma. Jumi ty šaty nosila, když sem přišla na návštěvu. Elsa se naklonila blíž, aby si jedny vybrala a sundala je z ramínka, ale když ucítila známou vůni, zůstala stát jako přikovaná. K nosu jí zavanula verbena, Jumi-na oblíbená vůně, kterou byly ještě nasáknuté její šaty. Elsa najednou zatoužila po matčině přítomnosti se stejnou naléhavostí jako malé dítě ztracené v lese. V očích ji zaštípalý slzy a váha ztráty mámy i Veldany v tak rychlém sledu ji drtila jako kámen. Kousla se do rtu a přísahala si, že *nebude brečet*.

Ráno s sebou vzala de Vriese portálem rovnou do Paříže. Věděla, že se mu její způsob cestování ani za mák nezamlouvá, ale tentokrát přece jen souhlasil, že jet vlakem by byla zbytečná ztráta času. Když vyšli bránou ven, de Vries se trochu překvapeně pohládl po kabátu, jako by sám nevěřil, že se portálem dostal ven v celku.

Z ulice vypadal Montaigneův dům jako sežehnutá ruina pod kupou popela. Druhé poschodí ještě tak tak stálo, ale střecha se sesypala do ložnic na čelní straně domu. Okna, která oheň přežila, teď zakryl černý nános popílků. Elsa o hašení požárů sice nic nevěděla, ale uměla si spočítat, že měli opravdu velké štěstí, že se oheň nerozšířil dál do ulice.

„No, asi to mohlo být horší,“ prohodil de Vries, když stoupal nahoru do schodů. „Dávej pozor, kam šlapeš.“

Vstupní dveře už nedržely v pantech, takže bez potíží vnikli dovnitř prázdným rámem. Celé kusy vnitřních zdí se zhrou-

tily a odhalily ohořelou dřevěnou kostru domu. Kusy prken a tisíce úlomků sádry pokrývaly podlahu. Lem Elsiny sukně sbíral saze, když postupovala dál do ohořelých ruin. Byla ráda, že si nakonec vzala jen své staré poničené veldanské oblečení.

Montaigneova pracovna vzadu v domě byla k nepoznání. Elsa viděla dírami v ohořelém stropě až do ložnice a rozhodně by se nedivila, kdyby se na ně každou chvíli zřítilo to málo, co ze stropu zůstalo. Ve vzduchu visel puch spálených knih. Zdálo se, že příslušné orgány už odklidily Montaigneovu mrtvolu – nebo to, co z ní po požáru zbylo. Else se malinko ulevilo.

„Co přesně hledáme?“ zeptala se Elsa.

De Vries zvedl ohořelou knihu a její stránky se mu rozpadly v rukou. Papírový popel se rozvířil v paprscích ranního světla jako prach.

„To netuším. Pokud najdeme nějaké nepoškozené hřbety, měli bychom udělat soupis titulů. Pokud byla tvoje matka ještě při vědomí, když ji vlekli bránou, třeba tu pro tebe zanechala nějakou stopu.“

Elsa se rozhlédla, aby se v pracovně trochu zorientovala. Kupka ohořelého dřeva po její levici kdysi bývala psací stůl, u kterého Jumi tak často sedávala a zanášela změny do veldanské světoknihy. Někde po pravici tedy musela mít dveře do komory se světoknihami. Zeď ale spadla a za ní zbyla jen zející prázdnota mezi trámy. Elsa těžce polkla a měla pocit, že se těmi slovy udusí, když musela říct: „Je pryč.“

De Vries se sklonil a chvíli se probíral hromadou trosek a popela. Elsa mu pomáhala. Po několika minutách pozor-

ného hledání se zamyslel: „Nejsou tu žádné zbytky. Ani kousíček kůže z desek. Zvláštní.“

„Vůbec nic tu není. Nic, co by připomínalo sejf, ať už netknutý, nebo zničený,“ vyskočila Elsa rozmrzele na nohy. „Kde může být? Myslíte, že ho někdo po tom požáru odnesl?“

De Vries se zamyšleně zamračil a ještě jednou se zadíval na místo, kde měl sklad světoknih stát a kde teď byla jen spadlá zeď. „Možná policie? Třeba si mysleli, že jim obsah sejfu pomůže v pátrání? Pokud už tedy vědí, že mají co do činění se zhářem, že to nebyla nehoda.“

Tak nebo tak, Veldana byla pryč. Elsa se neměla kam vrátit. Zbývalo jen se s tou skutečností smířit. Zhluboka, chrčivě se nadechla a rozhodla se strach ze ztráty domova raději vytěsnit. „V tom případě bychom měli začít hledat Jumi.“

Celé ráno pročesávali kousek po kousku spálený dům. Už se blížilo k poledni, když si Elsa všimla obdélníkového předmětu pohozeného mezi troskami. Klekla si k němu a jemně se ho dotkla. Ohořelé kožené desky se jí rozpadly mezi prsty a odhalily Pascalův počítačový stroj. Žár sice poškodil mosazný kryt, ale na paprskových kolečkách navolené číslice zůstaly nedotčeny.

„Když jsem byla malá, hrávala jsem si s tím, zatímco Jumi psala do veldanské světoknihy.“

De Vries se přišel podívat blíž.

„Jednou jsem ten strojek dokonce celý rozmontovala, abych se podívala, jak funguje,“ řekla, když mechanický kalkulátor zvedla. „Mámu málem trefil šlak, když tu věc viděla rozloženou na kousičky. Montaigne by asi soptil, kdyby to zjistil, ale já jsem kalkulátor zvládla zase složit.“

Na chvíli se mezi nimi rozhostilo tíživé ticho. Když Elsa zvedla oči od strojku, de Vries na ni zíral, jako by ji viděl poprvé v životě.

„Co je?“ zamračila se na něho zmateně. „Máte snad něco proti Pascalovým kalkulátorům?“

„Musíme jít,“ řekl najednou de Vries.

„Teď hned? Ale proč?“ odmlouvala Elsa. Nechápala, proč se nálada starého pána tak rychle změnila, což ji znervózňovalo.

De Vries zamručel, ale když konečně promluvil, opatrně volil slova. „Mluvila s tebou Jumi někdy o... šílenství?“

„Jo. Když někdo v něčem vyniká, například ve skriptologii, říkáte vy pozemšťané, že je šílený.“

„Tak jednoduché to zase není. Ano, šílenství je genialita, ale také tvrdohlavost. Posedlost. Bez kapky posedlosti by nikdo ve skriptologii neuspěl. Jumi ji má a vězí i v tobě.“

Elsa pořád nevěděla, k čemu jí tahle informace bude, a tak jen nechápavě pokrčila rameny: „Když to říkáte...“

„Ve Francii už nesmíme zůstat. Tvoje matka tu byla nechvalně proslulá. Pokud by tě chytili národovci, strávila bys zbytek života v pohodlné cele, kde bys pro ně musela psát světoknihy Třetí republiky. V Amsterdamu to taky není lepší. Bože, jsem to hlupák!“

„Je,“ opravila ho Elsa. „Moje matka je nechvalně proslulá.“

De Vries se na ni soucitně podíval. „Jistě. Omlouvám se.“

Else se pranic nelíbila představa, že se bez vysvětlení bude muset urychleně přesunout někam jinam, ale pokud její matka někomu na Zemi věřila, byl to starý de Vries. A ten měl teď o ni opravdový strach. To jí zatím muselo na vysvětlenou stačit. „Kam půjdeme?“

Starý pán našpulil zamyšleně rty. „Umíš italsky?“

„Ještě ne,“ odpověděla Elsa, „ale naučím se.“

„*Abbiamo bisogno di pratica.*“

„Tak rychle to zase nejde,“ odpověděla Elsa ještě v holandštině. „Musím se do nového jazyka nejdřív zaposlouchat, aby mi naskočil v hlavě.“

De Vries se usmál, jako by mu řekla něco obzvláště zábavného. „Řekl jsem, že musíme trénovat,“ odkašlal si a pokračoval dál o poznání vážnějším tónem. „Mám přátele v Sardinském království, takže pojedeme tam. Přesněji do města Pisa. Ze všech čtyř italských států je Sardinie tím nejbezpečnějším a Pisa je jako útočiště pronásledovaných skriptologů známá už po staletí.“

„Výborně,“ kývla Elsa.

Než se vydali na cestu, zvedla Elsa jemně Pascalův kalkulator, odhodlaná vzít si ho s sebou. Už přišla skoro o všechno, a tak se nehodlala vzdát té poslední věci, která jí zbyla, aniž by se ji pokusila opravit.

Pomocí bránoknihy se přepravili zpět do Amsterdamu a vyděsili k smrti pár postarších dam se slunečníky, když se před nimi zčistajasna objevili na ulici. Paní se letmo podívaly na Elsu a de Vriese, než rozrušeně odcupitaly.

V bytě se Elsa umyla a převlékla do těžkých evropských šatů, které tu zbyly po matce – nejdřív si navlékla košilku, potom tvrdě vyztužený korzet, dlouhé sukně, blůzu s vysokým límcem a úzký kabátek. Oblečení to bylo tak nepohodlné a nepraktické, až se sama divila, že se Jumi nikdy nezeptala, jak se na svých cestách po Evropě v tom všem asi cítila. Elsa si myslela, že o matce ví všechno, ale teprve teď bolestně

zjišťovala, kolik maličností z jejího života ji teď naléhavě trápí. Žaludek se jí stáhl strachem. Kolik toho asi ještě nevěděla?

Trochu se sebrala, zapnula si kabátek a sebrala veškerý Jumin majetek, který jí mohl být nějakým způsobem k užítku. De Vries jí daroval pár kobercových tašek: větší na zachráněné světoknihy a menší na kalkulátor a další matčiny věci. Elsu překvapilo, když vyšel ze svého pokoje s vlastními zavazadly. Čekala, že ji jen doprovodí do Pisy a rychle se vrátí zase domů. Starý pán ale nehodlal nic vysvětlovat.

„No, to bude asi všechno,“ vydechla Elsa, aby řeč nestála. „Už jste někdy v Pise byl?“

„Už je to delší doba,“ odpověděl de Vries tak váhavě, že si Elsa hned domyslela, že za tím stojí ještě něco víc. Starý pán dnes ale nebyl sdílný, a tak se rozhodla na něho netlačit.

„Nesejde na tom, kdy jste tam byl. Hlavní je, že jste tam byl. Stačí jen popsat nějaké nezaměnitelné místo,“ otevřela bránoknihu na prázdné stránce. „Mají v Pise nějaké význačné budovy?“

„Dalo by se to tak říct,“ usmál se de Vries.

Potom jí všechno přesně popsal a Elsa zanášela detaily po řadě do knihy. Její mysl se ale toulala k předešlému dni. Zajali ti únosci Jumi právě kvůli šílenství? Nebylo jednodušší unést některého pozemského skriptologa? Znamenalo to, že někdo chtěl výslovně Jumi. Ale proč? Jak mohla Elsa mámu vysvobodit, když ani netušila, kdo ji unesl a z jakého důvodu?

Tolik otázek a ani jedna odpověď.

3

KDYŽ MI DÁTE ITÁLII,
MŮŽETE SI NECHAT ZBYTEK VESMÍRU.

Giuseppe Verdi

Z temnoty tunelu se vyloupili do světlem zalitého světa. Elsa se rozhlédla kolem. Stáli na ploché nevýrazné rovině a všechno kolem nich zakrývala bílá mlha.

De Vries zamžoural, otřel si zamlžené brýle kapesníkem a znovu se podíval kolem sebe. „Asi... asi tady jsme špatně.“

„Ano,“ přisvědčila trochu upjatě Elsa. „Někde jsme udělali nějakou chybu a skončili na úplně jiném místě.“

De Vries zbledl: „Chceš říct, že jsi počítala i se selháním?“

„Ale ne, nebojte se. Napsala jsem to do bránoknihy tak, aby nás dopravila do úplně vymyšleného světa, kdyby váš

popis cílového bodu náhodou nebyl dostatečný. Tak se dá minimalizovat nebezpečí nehod se špatnými portály a zatím to vždycky fungovalo.“

„Fakt, že tě ta tvoje bránokniha *ještě* nepřivedla do hrobu, mě příliš neuklidňuje. Už jsem ti několikrát říkal, že mě představa propojení dvou míst na Zemi dost znervózňuje. Je to prostě nepřírozené.“

„A vy si zase pořád jen děláte starosti. To už vám někdo řekl?“

„Ano,“ kývl de Vries. „Tvoje matka. A ne jednou.“

Elsa položila na zem tašky ušité z koberce a posadila se se zkříženými nohama vedle nich. Zem pod ní byla hladká a bez poskvrnky jako leštěný kámen, jen o něco měkčí, skoro pružná. Vtiskla do ní ruku, a když ji odtáhla, zůstal v podloží otisk pěti prstů, který se pomalu rozplýval, jak se hmota zase vracela do původního stavu. „Není fascinující, jak si svět spontánně vytváří vlastnosti, aniž by je někdo musel specifikovat v textu?“

„Obávám se, že studium spontánně se objevujících vlastností vyšlo poslední dobou z módy,“ povzdychl si de Vries.

„Jistě. Samozřejmě. Kvůli Jumi.“ Lidé se uměle tvořili jen těžko. Když byli napsaní přímo do světotextu, fungovali jako loutky, které sice odpovídaly na podněty, ale chybělo jim sebeuvědomění. Veldaňané byli prvním úspěšným pokusem o napsané lidi. Vznikli díky spojení podtextu a teorie o spontánním vzniku vlastností. Veldana byla napsaná s domky, zemědělstvím a pitnou vodou, ale lidi v textu nikdo nespecifikoval. Jejich existence byla jenom naznačena pouhou přítomností lidské infrastruktury.

Představovali tak průlom ve skriptologii. Když ale Jumi začala bojovat za nezávislost svých lidí, zakázala vědecká společnost vytvářet další obydlené světy podobné Veldaně.

Elsa se prohrabovala pouzdry na pásku, až vytáhla plnicí pero, kalamár a světoknihu.

„Snad to nehodláš zkoušet tady, když jsme pořád uvnitř?“ vybafl poděšeně de Vries. „Co podnikneš dál? Budeš modifikovat motor vzducholodi, zatímco v ní budeme sedět?“

„Jen klid. Musela bych si počínat opravdu lehkomyšlně, abych nás tu uvěznila navěky. Jak se jen někdo tak vyplašený mohl stát jedním z předních evropských skriptologů?“

„Protože jsem přežil všechny ty, kteří byli lepší,“ zabručel starý pán podrážděně.

Elsa se sklonila nad bránoknihou a opsala původní text na prázdnou stránku. Když ho psala poprvé, nedávala pozor a nebyla dost pečlivá, a tak teď malinko pozměnila syntax a zeptala se de Vriesa na další podstatné detaily jejich cíle. Po několika minutách soustředěné práce řekla: „Tak. Myslím, že tohle už bude fungovat. Zkusíme to?“

„Víš určitě, že nás to nezabije?“

„Ehm... tak z devadesáti sedmi procent?“ zazubila se Elsa a podala otevřenou knihu de Vriesovi, aby se nezaklapla dřív, než zaschne inkoust. Potom si pečlivě schovala psací potřeby a postavila se.

De Vries se zamračil. „No, aspoň se zase chvilku usmíváš. I když já osobně bych se zrovna nad tímhle tak nezubil,“ odfrkl.

Elsa zvažněla. Chvilí se nechala tak unést dobrodružstvím, že zapomněla i na matku. V srdci jí vykvetl pocit viny. *Dokud nebude Jumi zpátky, už se ani neusměju, přísahala si.*

Naťukala do klíče nové souřadnice, otevřela bránu a klíč zase schovala. Potom zvedla zavazadla a vstoupila do portálu, aniž by se obtěžovala přesvědčit se, zda jde de Vries za ní.

Ten ale samozřejmě šel a ze tmy se vynořil jen o několik vteřin později. Brána je zanechala na travnatém plácku vedle pravé příčné lodi propracované katedrály. Fasádu tvořily stovky sloupků a oblouků vytesaných do světlého kamene. Po levici blízko vchodu do katedrály stálo kulaté robustní baptisterium postavené ve stejném stylu. Po pravé straně se k nebi tyčila nebezpečně nakloněná mnohoposchodová zvonice.

„To byl asi dost mizernej architekt,“ neodpustila si Elsa.

De Vries zaklonil hlavu, aby si věž lépe prohlédl. „To je Šikmá věž. Je tak slavná, protože je odsouzená k zániku.“

„Jak morbidní,“ snažila se Elsa o odlehčený tón, i když ji z těch starých památek trochu mrazilo v zádech. Stále si opakovala, že podobné stavby byly navrženy přesně proto, aby lidi ohromovaly, a tak je její pocit jen vypočítaným výsledkem práce nějakého už dlouho mrtvého architekta. Nakonec se ale stejně se zatajeným dechem ptala sama sebe, kolik staletí už ta věž viděla a kolik lidí se v jejím stínu narodilo, zestárlo, umřelo a obrátilo se v prach. To ticho a váha příběhů minulosti tížily až k neunesení.

Else se ulevilo, když je de Vries vedl pryč z náměstí na širokou dlážděnou ulici. Potěšilo ji, že starý pán očividně věděl, kam jde. Ona sama se mohla hodiny toulat po lese, aniž by se ztratila, ale orientace ve velkých městech jí příliš nešla. Teď když se jako veldanský trosečník ocitla na Zemi, v jediném jí dostupném obydleném světě, připadalo jí bláhové, že se nikdy nenaučila najít cestu ve spleti ulic.

„Sardinské království je jen jedním ze čtyř nezávislých států prostírajících se na území Itálie,“ vysvětloval de Vries. „Dobře, že tu máme přátele. Sardinská vláda je velmi pokroková a podporuje vědu.“

„Na rozdíl od těch ostatních?“ nadhodila Elsa.

De Vries se zašklebil tak bolestně, jako by si nepřátelství vlád sám dost užil. „Na rozdíl od těch ostatních. Ty šilence jen využívají, když se jim to zrovna hodí.“

Elsa by se ráda dozvěděla víc, ale poznala, že starému pánovi se o tom mluvit nechce. Místo toho se raději zeptala: „Kam přesně míříme, když už jsme se dostali až sem?“

De Vriesovi se znatelně ulevilo, když Elsa změnila téma. „Je to něco jako útočiště pro šilence a šilenky. Tam na tebe nikdo nemůže. Budeš v bezpečí.“

Něco v jeho hlase Elsu upozornilo, že se hraje o víc, než je de Vries ochoten přiznat. Proč se v troskách Montaigneova domu najednou začal tak strachovat o její bezpečí? Nakonec se ale stejně rozhodla ho následovat, jak by jí to určitě poradila Jumi. Nezbyvalo než doufat, že jí de Vries všechno prozradí, až nazraje čas.

Starý pán už měl problémy s chůzí. Když ho Elsa s matkou navštívily naposledy, snažila se ho Jumi donutit, aby si pořídil hůl, aby se podpíral, když mu zatuhlá levá kyčel vypoví službu, ale de Vries si nic takového kupovat nehodlal. Kdyby se takhle pomalu musela vléct ve Veldaně, asi by umřela, ale tady jí to zase tolik nepřekáželo. Díky šnečímu tempu mohla poslouchat hovory kolemjdoucích a nasát do sebe jejich jazyk.

Všichni – hlavně ovšem muži – tu divoce gestikulovali, a tak Elsu napadlo, zda všechna ta gesta nejsou nedílnou sou-

částí jazyka, ale neobjevila v nich žádnou očividnou gramatickou strukturu.

Když pozorovala obyvatele Pisy, byla i ona pozorována. I na ní ulpívaly zvědavé pohledy kolemjdoucích. Žili tady světlí lidé – vzhledem se příliš nelišili od Francouzů. Zato Veldaňané hráli všemi odstíny tmavší pleti. Těžko říct, co se těm lidem honilo hlavou, když kolem nich prošla černovlasá dívka s bronzovou kůží v doprovodu bílého staršího pána. Malinko zčervenala a v zádech jí nepříjemně mravenčilo.

„*Stai imparando?*“ přerušil tok jejích myšlenek de Vries.

„Ještě nerozumím,“ štěkla Elsa. Najednou se cítila odhalená a zranitelná. Přála si jen, aby nový jazyk rychle naskočil a oni mohli zmizet z přelidněné ulice někam do klidu. Chvíli oba mlčeli, než začalo Elsu hryzat svědomí, že na de Vriese byla hrubá. „Děkuji vám za pomoc, pane de Vriesi. Víím, že vám to občas neulehčuje.“

Starý pán se usmál. „Nemohla bys mi říkat prostě Aleku? Potom co jsme se spolu prohrabali haldou popela a trosek a utekli do Toskánska, můžeme klidně nechat všech formalit.“

„Já jsem na *pana de Vriese* zvyklá,“ pokrčila rameny Elsa.

Potichu se zasmál. „Celá máma! Občas mám pocit, že se v tobě vrátily staré časy.“

„Co tím myslíte?“ zeptala se nabroušeně.

„Třeba to, že si Jumi samozřejmě vždycky všechny drží od těla. Tedy až na tebe.“

Elsa se na něho malinko zamračila, ale když si uvědomila, že ještě pořád používá přítomný čas, byla mu za to vděčná.

Uklidnila rozbouřené myšlenky a soustředila se na hlavní úkol: naučit se jazyk. Jumi by řekla: *Jak chceš ovládat svět,*

když neumíš zkrátit ani vlastní mysl? Elsa tedy začala u sebe a soustředila se na slova kolemjdoucích.

Ta se jí v hlavě točila jako temný vír, mísila se a nakonec vyplula na povrch jasná a srozumitelná. Ano, uvědomila si Elsa, ten jazyk byl gramatikou i etymologií podobný francouzštině. A tak známý. Stačilo se jen pořádně zaposlouchat. Z náhlého poznání se jí zatočila hlava.

„Neomdli mi,“ chytil ji de Vries za loket.

Zůstali stát. Elsa sama netušila, kdy se zastavili. A vlastně ani nedávala pozor na cestu. Teď jen přešlapovali na kočičími hlavami vydlážděném náměstí. Neuměla ani odhadnout, jak daleko od Šikmé věže už došli.

„Moc daleko ne,“ odpověděl de Vries, když ji vedl k široké čtyřpatrové budově. „Casa della Pazzia,“ mávl rukou. *Dům šílenství.*

Přední dveře zdobily nádherně propracované okenní překlady a pilastry, které dodávaly budově na monumentálnosti. Říkat tak nádherné budově „dům“ bylo podle Elsy trochu nedůstojné – lépe by jí rozhodně slušel název *Pevnost šílenství*.

De Vries přišel až ke dveřím a zvedl těžké měděné klepadlo. Po chvilce Elsa zaslechla cinkot západek. Potom se jedno křídlo dveří opatrně otevřelo.

Přivítala je malá buclatá paní středního věku s vlasy staženými do praktického drdolu. Skvrny na plášti ale vypadaly spíš jako od motorového oleje než od vaření.

„Aleku! Takové překvapení!“ zajíkla se italsky a oči se jí radostně rozzářily. Přitáhla si ho k sobě a vlepila mu – k Elsině překvapení – dva štípané polibky na tvář. „Pojďte dál!“

De Vries vešel a Elsa se podezíravě ploužila za ním. Z kle-
nutého, freskami zdobeného stropu prostorného foyer visel ob-
rovský lustr na pozadí malovaných červánků na modré obloze.
Podlaha vykládaná kachličkami s intarziemi se leskla tak, že do
všech stran odrážela světlo plynových lustrů. Z foyer vedla dvě
točitá schodiště až nahoru na balkon na vzdálené stěně. Od de
Vriesovy známé by Elsa něco tak honosného rozhodně nečekala.

Starý pán byl ale ve svém živlu. „Vypadáš výtečně, Gio.
Máš doma manžela?“

„Bohužel je zrovna na týden ve Florencii. Musel něco pro-
jednat s Řádem.“

„V tom případě signorinu Elsunani di Jumi da Veldana
představím jen tobě. Elso, to je signora Gioconda Pisano, ředi-
telka Domu šílenství.“ Elsa zdvořile kývla. „Kéž by tu Filippo
byl také! Domnívám se totiž, že tato záležitost by Řád mohla
velmi zajímat.“

Signora Pisano založila ruce. „Jistě. Hned jsem si to mys-
lela, když jsi tak náhle přijel. Půjdeme do pracovny?“

„Chvilíčku.“ De Vries se otočil na Elsu a holandsky se ze-
ptal: „Tak co, jak jsme na tom s italštinou?“

„Na poslech dobrý. Ale mluvit budu asi ještě chvilku div-
ně.“ Signora Pisanová se zatvářila nechápavě, protože jim ne-
rozuměla. Aspoň si mohli nerušeně popovídat. „Mám tady
z toho divný pocit. Určitě těm lidem můžeme věřit?“

„Dal bych za ně krk,“ pronesl vážně de Vries.

„Tak to ráda slyším, protože krk tady budu nasazovat hlav-
ně já,“ zabručela Elsa nakvašeně.

De Vries na ni upřel lehce káravý pohled. „Trpělivost, má
milá. Slibuju...“

„Pozor!“ křikl někdo italsky odněkud shora a poděsil všechny přítomné včetně signory Pisano. Když Elsa zvedla oči, uviděla mladého muže s rapírem v ruce nakloněného přes zábradlí. „Přijde tudy!“

Potom se napružil a přeskočil zábradlí. Elsa hrůzou zatajila dech a čekala, že si mladík srazí vaz, ale ten dopadl na nohy hbitě jako kočka. Zvedl oči a jejich pohledy se na okamžik setkaly. Vypadal jako bronzová socha – jantarové oči, olivová pleť a blondaté vlasy tak dlouhé, že si je musel setřást z čela, aby si Elsu dobře prohlédl. Cítila, jak jí do tváří stoupá krev.

„Ale no tak, Leo!“ okřikla ho ředitelka hlasem, ze kterého zaznívalo spíš pohoršení nad jeho vychováním než opravdový strach o jeho bezpečnost.

Přestal zírat Else do očí a otočil se na signoru Pisano, aby jí něco odpověděl, když se za zdí pod balkonem ozvalo hlasité bzučení a foyer zahalil oblak sádrového prachu. Leo se otočil a zaujal útočnou pozici. Elsa si zase zakryla nos a ústa rukávem. Pořádný kus zdi se oddělil od zbytku a padl do foyer s hlasitým bouchnutím. V oblaku sádrového prachu se objevil dvoumetrový stín.

Obrovská postava kráčela pomalu vpřed. *Ne*, pomyslela si Elsa, když mžourala přes oblak prachu, *spíš popojížděla*. I když Leo držel v ruce rapír, jako by čekal na protivníka, ve skutečnosti nečelil člověku, ale stroji s kolečky místo nohou.

Leo se vydal vstříc kovové příšeře. Když se prach usadil, Elsa si ji mohla prohlédnout pozorněji. Kulatá čepel pily vrčela na konci jedné ze šesti končetin, zatímco dvě další mávaly rapíry. Zbytek nohou ústil v plamenomet, palici a obrovská krabí klepeta.

„Opravdu se omlouvám,“ prohlásil Leo, i když jeho triumfální úsměv lítosti příliš nenasvědčoval. Máchl zbraní do vzduchu a zaútočil. „Obávám se, že jsem to s vylepšováním šermířského robota poněkud přehnal.“

Elsa o šermu neměla ani ponětí, ale fakt, že ten kluk ještě stál na vlastních nohou, napovídal, že není žádným nováčkem. Ani tak se ale jen s jednou zbraní v ruce nemohl ubránit plamenometu a pilám. Elsa vytáhla zpoza opasku revolver a natáhla kohoutek.

Robot měl hlavu, ale Elsa si ho zatím nedokázala prohlédnout natolik, aby posoudila, zda se v ní kromě optiky skrývá něco důležitého. Místo toho zamířila na odhalenou trubku pod jednou nohou a vypálila. Z robota vytryskla hustá hnědočervená tekutina. Stroj sebou ještě několikrát trhl a nakonec se zastavil.

„Rozbila jsi hydrauliku!“ obořil se na ni okamžitě Leo. „To budu opravovat celý hodiny!“ Nakvašeně se na Elsu zamračil, což ale jeho rysům na kráse ani v nejmenším neubralo.

Místo aby odpověděla, schovala Elsa zbraň zpět do pouzdra. Celá situace byla tak podivná, že sama netušila, má-li se omlouvat za zastavení rozběsněného stroje. Přitočila se k de Vriesovi a zamumlala holandsky: „No, tady vážně budu v dokonalém bezpečí.“

Signora Pisano se štípla palcem a ukazováčkem do kořene nosu. „Proč jsi proboha přistavěl trénikového robotovi ještě pilu?“

Leo pokrčil rameny, zastrčil rapír do pouzdra a vysvobodil ruku z propracovaného kovového koše. „Prostě mi to přišlo jako dobřej nápad.“

Signora Pisano si stroj pozorně prohlédla. „Kolikrát ti to mám ještě říkat, Leo? Žádné plamenomety v domě!“

„Ani takhle malinký?“ protestoval Leo.

„S tebou,“ zapíchla do Lea prst ředitelka, „si to vyřídím později.“ Potom se od něho odvrátila a zavolala: „Caso?“

„Ano, paní?“ odpověděl jí znělý hlas bez těla. Elsa samým leknutím poskočila. Hlas jen burácel, přesto měl v sobě jistou ženskou měkkost.

„Musíme tu něco opravit.“

„Výborně, paní.“

V tu chvíli odněkud přispěchala armáda robůtků s hodi novými strojky seřazená v jedné přímce jako housata. Elsa se překvapením ani nepohnula. Někteří z robotů byli vysocí a úzcí s dlouhými měděnými rameny, další sahali jen po kolena a ježili se nejrůznějšími nástroji. Jeden z nich – podsaditý a kulatý – začal rotujícími kartáči čistit podlahu. Elsa musela odolat pokušení ho zvednout, rozebrat a podívat se, jak funguje. Jak ráda by prsty pohladila všechna ta drobná ozubená kolečka!

„Elso. Elso!“ vytrhl ji ze snění de Vriesův hlas a jeho měkká ruka na jejím rameni.

Zavrtěla hlavou, jako by z ní chtěla vytřást všechno rozptýlení, a zvedla oči. „Ano?“

„Roboty si prohlédneš později.“

„Ano... samozřejmě,“ vysoukala ze sebe.

„Pojďte za mnou,“ pobídla ji signora Pisano, „najdeme si místo, kde nás nikdo nebude rušit.“ S těmi slovy ještě jednou pohledem zpražila provinilce Lea a potom odvedla de Vriese s Elsou pryč z poničeného foyer.

Ředitelčina pracovna byla proti velkolepé vstupní hale příjemně malá a plynové lampy připevněné na stěnách dávaly vyniknout zemitým tónům dřevěného obložení. Na policích stála místo knih celá sbírka mechanických cetek. Signora Pisano seděla za leštěným stolem z masivního dřeva, zatímco de Vries s Elsou se uvelebili v přistavených křeslech pro hosty.

Když starý pán ředitele vyličil události posledních dní, opřela se signora Pisano do křesla a řekla: „To je mi ale dobrodružství. Máš pravdu, Aleku. Řád se o tom musí okamžitě dozvědět.“

„Přirozeně,“ odpověděl de Vries. „Nejdříve bych ale rád zajistil Else ochranu.“

„Ano, ano,“ pokývala zamyšleně hlavou signora Pisano. „Vzhledem k tomu, z jakého rodu pocházíš, Elso, bych předpokládala, že se budeš zajímat spíš o skriptologii než o mechaniku.“

„No, samozřejmě píšu,“ odpověděla Elsa zdvořile. „Naučila mě to máma, když jsem byla ještě malá. Na Veldaně ještě nemáme věk páry, a tak o mechanice moc nevím.“

Signora Pisano se na de Vriese významně podívala a povytáhla obočí. „Takže obojí?“

„Už to tak vypadá,“ odkašlal si. „To proto jsem si říkal, že bude nejlepší ji okamžitě odvézt právě sem.“

Signora Pisano si lehounce povzdychla a zase se opřela. „Dcera Jumi da Veldany a k tomu *polymathes*, polyhistor.“ To řecké slovo vyčnívalo z hladkého toku italských slabik jako ostrý útes. Elsa sebou trhla, jako by ji někdo uhodil. Na nový jazyk ještě nebyla připravená.

„Co to znamená?“ zeptala se.

De Vries jí vzal ruku do obou dlaní. Asi se jí chystal říct něco hodně nepříjemného. „Pochop, Elso... Většina šilenců a šílenek má jen jeden jasný zájem nebo nanejvýš okruh zájmů. Kromě své posedlosti nevidí vůbec nic. Snad ani nemohou. Polyhistor je šílenec, který ovšem žádný takový směr nemá, a může tak soustředit svou pozornost na jakoukoli vědní disciplínu, ať už je to skriptologie, mechanika, alchymie nebo jakákoli kombinace těch tří. Takový člověk má neomezené možnosti.“

„Takový druh šílenství se vyskytuje jen velmi vzácně,“ doplnila ho signora Pisano. „Někteří lidé dokonce tvrdí, že už neexistuje. Z historie pár příkladů známe, ale nikdo z těch lidí už nežije. Pokud jsi opravdu polyhistor...“

Elsa se zamračila. Musela si všechno nejdřív srovnat v hlavě. Ještě před týdnem přesně věděla, kam patří, ale teď se ocitla v úplně jiném světě, kterému ještě tak úplně nerozuměla. Jedno jí však bylo jasné – signora Pisano si rozhodně nemyslela, že být vzácným druhem šilence je nějaká výhoda.

De Vries Elsiny obavy potvrdil. „To tě staví do velmi ošemetné pozice. Většina šilenců a šílenek se nedá použít v mezinárodním měřítku, protože jejich talent je příliš úzce ohraničený. Těžko si některá vláda objedná zbraň od šilence, který umí jen stavět vlaky. Ale ty...“ De Vries se odmlčel, jako by možný důsledek Elsinu talentu ani nechtěl vyslovit.

Elsa kývla, jemně vyprostila svoji ruku z jeho sevření a nechala ji klesnout do klína. „Každý, kdo zatouží po moci, mě bude chtít pro sebe.“

„Jumi tvoje nadání vážně mistrně skrývala. Dokonce i přede mnou. Byl jsem hlupák, když jsem věřil, že mě nechá s ní

držet krok! Ve skutečnosti byla vždycky dobré dva kroky přede mnou.“

„Ale *někdo* ji nakonec přece jen dohnal,“ zavrčela Elsa temně odpověď.

Signora Pisano našpulila rty. „To ano. A tebe pravděpodobně nechal na Veldaně jen proto, že nevěděl...“

V tu chvíli se rozletěly dveře a dovnitř vpadla nějaká dívka. Mohla být zhruba stejně stará jako Elsa, ale oblečená byla jako bohatá Pařížanka s postavou zvýrazněnou korzetem, vínově rudými sametovými šaty a téměř mléčnou pletí. Křivky drobných úst a kulaté tváře prozradily, že je dcerou signory Pisano dřív, než stačila vyhrknout: „Mami, to bys nevěřila...“ Její úsměv okamžitě uhasl: „Ach, máš hosty.“

„Ano, milá Porzie. Proto jsem taky zavřela dveře,“ odpověděla spíš pobaveně než káravě ředitelka. „Budeš mít ještě spoustu času se seznámit tady se signorinou Elsou. Jen musíš počkat, až to tu rozpustíme.“

Porzia ještě chvíli počkala mezi dveřmi, jako by nevěděla, zda zůstat, nebo odejít, ale nakonec se rozhodla poslechnout. „Ano, mami,“ pípla, vysekla před de Vriesem a Elsou zdvořilé pukrle a zmizela.

Signora Pisano, rozptýlená návštěvou dcery, ještě chvíli mlčela. „Jak už jsme říkali, vynalézavost tvojí matky tě zatím uchránila před nebezpečím, ale teď když Jumi padla do rukou neznámých únosců, hrozí, že se o tvém nadání někdo brzy... dozví.“

„Chcete říct, že mámu mučí, aby z ní dostali informace,“ opravila ji Elsa s kamennou tváří.

De Vries se ostře nadechl. „Nemá cenu nad tím hloubat.“

Signora Pisano se k Else významně naklonila: „Můj manžel a já – a taky Alek – patříme ke společnosti šílených vědců. Říkáme si Archimédův řád. Naším cílem je zabránit zneužívání šílenců a zachovat integritu vědy. Pátrání po tvé matce je přesně takový úkol. Řád ji jistě najde. Caso? Připravíš pokoj pro hosta?“

„Už je připraven, paní,“ rozšeptaly se stěny.

„Výborně.“

„Zkus si nedělat starosti, drahoušku,“ obrátila se ředitelka na Elsu. „Brzy Jumi najdeme.“

Jasně, pomyslela si Elsa. Celý svět se jí zhroutil před očima – a možná nejen obrazně – a ona si neměla dělat starosti. Signora Pisano snad byla laskavá, ale rozhodně ne realista. Pokud měla ovšem Elsa protestovat proti svému pobytu tady, nechtěla se do toho pouštět před paní domu. Rozhodla se držet ústa do doby, než bude s de Vriesem chvíli o samotě.

Casa jí poslala měděného robůtky – průvodce, který Elsu zavedl do pokoje. Z ředitelčiny pracovny museli nejdříve vystoupat po dvou schodištích (co by Elsa dala za to, aby se podívala, jaký mechanismus robota po schodech pohání!) a potom projít dlouhou chodbou bez oken.

„Prosím, slečno,“ řekla hrdě Casa. Robůtek se otočil a kovovým klepetem ukázal na jedny dveře.

De Vries sebou trhl, jako by si teprve teď uvědomil, kde stojí. „Opravdu *tento pokoj*, Caso?“

Casa jen něco nevinně broukla a rozhodla se strategicky neodpovídat.

Elsa se rozhlédla. Nesnášela, když nevěděla něco, co bylo všem jasné. „O co jde?“ zeptala se de Vriese.

„Ale o nic. Jen... jsem znal bývalého obyvatele toho pokoje. To je všechno.“ S těmi slovy vzal za kliku, aby ji vpustil do pokoje, ale jeho ruka váhala, jako by čekal, že ho snad kov popálí. Elsa šla za ním dovnitř.

Chodba se otevírala do plně zařízeného obývacího pokoje se dveřmi na pravé i levé straně. Vedly do ložnice a pracovny. Uprostřed místnosti stála pohovka s křesly potažená zelenoběžovým damaškem. Dřevěné nohy nábytku končily řezbou zvířecích drápů.

Elsa položila tašky ke dveřím a opatrně vyskládala na mramorovou desku komody obsah pásu: zbraň, klíč, rukavici k určování stability, bránoknihu a psací potřeby. Potom se vydala prozkoumat pokoj plný leštěného dřeva a luxusních látek. Jak má k čertu bydlet v pokoji, kde se bojí čehokoli *dotknout*, natož aby to používala?

Když se vrátila do obývacího pokoje, našla de Vriese s Juminou zbraní v ruce. Něžně ji potěškával, jako by na dlani choval milou vzpomínku.

„Byl to praktický dárek, víte?“ ozvala se Elsa. „Sama by si takovou taky koupila. Nikdy by to nepřiznala, ale myslím, že má radost, že jí rozumíte.“

De Vries těžce zamrkal, jako by chtěl zahnat slzy. „Děkuji. Nebylo to s ní snadné, ale stálo to za všechnu námahu.“

Elsa těžce klesla na pohovku. „Máte ji rád?“ zeptala se ve snaze ho přímou otázkou trochu zaskočit.

„Jako vlastní dceru,“ odpověděl s lehkostí. Potom vrátil pistoli zpět na komodu a posadil se vedle Elsy. „A proto je mojí prioritou tě ochránit tak, jak by to chtěla ona sama.“

„Jenže já už nejsem dítě. Mohla bych se vám hodit.“

„A přesně to nesmí nikdy nikdo zjistit.“

Elsa si ho změřila přimhouřenýma očima. Signora Pisano poprosila Casu o pokoj pro *hosta*. Číslo jednotné. „Tak kdy?“

„Kdy co?“

„Vím, že musíte odjet. Necháte mě tady s těmi lidmi. Tak se jen ptám, kdy to bude?“

De Vries si nervózně promnul zátylek. „Pojedu večerním vlakem do Florencie. Chci ale, abys věděla, že bych tě nikdy nenechal jen tak u někoho. Rodinu ředitelky Pisano znám už celá léta – jsou to mí blízcí přátelé. Budeš tu v bezpečí.“

„V bezpečí a úplně na nic,“ odsekla trucovitě Elsa.

„Ano. V bezpečí a na nic,“ zopakoval vítězně starý pán.

„Nemůžete mě tady držet,“ soptila Elsa. Uměla přece psát do bránoknihy, čili se mohla přesunovat, kam jen chtěla.

„Elso, prosím, zůstaň tu. Nepřežil bych, kdybych našel Jumi jen proto, abych jí musel říct, že jsem ztratil tebe.“ Potom se jeho tón vyjasnil, jako by Elsu pro myšlenku pobytu mezi šílenci chtěl nadchnout. „Nudit se tu rozhodně nebudeš. Najdeš si kamarády, něco se tu naučíš... Jumi je výborná skriptoložka, ale ostatním vědám tě naučit nemohla. Tohle není trest odnětí svobody, ale tvoje šance!“

Elsa se zamračila. Šance. Mohla ale s klidným svědomím ignorovat de Vriesova varování, když netušila, co znamená být polyhistorem v Evropě? Zdálo se, že se starý pán opravdu bojí, aby nepadla do rukou některé z vlád.

„Tak jo. Zatím tu zůstanu,“ souhlasila trochu nakvašeně. „Ale budu hledat v Montaigneových knihách důkazy a vodítka. Sám víte, jak rád se ve svých světech schovával. Třeba tam něco nechal. Něco důležitého.“